

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW W WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

4819
Nr WIELKOPOLSKIE

1. Obiekt

R A T U S Z

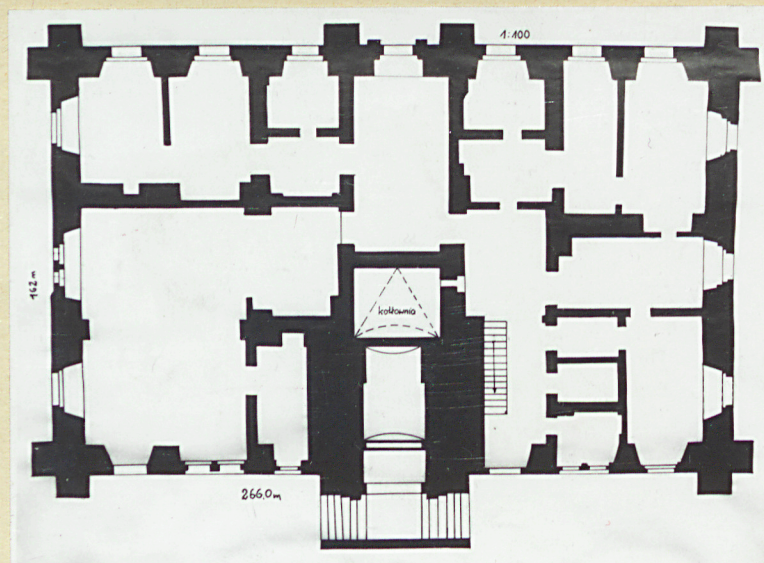
2. Czas powstania

1 7 8 6 rok

3. Miejscowość

L E S Z N O

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Rynek 1

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo leszczyńskie

gmina

m. Leszno

6. Poprzednie nazwy miejscowości

niem. Lissa

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.

województwo poznańskie

powiat

leszczyński

8. Właściciel i jego adres

wł. państwa

9. Użytkownik i jego adres

Urząd Miejski Rynek 1

10. Rejestr zabytków

Nr kl. IV 73/58/53 data 5.09.53r

94/389A

autor zdjęć P. Buchalski
data wykonania 20.03.87r
miejsce przechowywania negatywów

B.D.Z. w Lesznie

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

W 1 poł.XVII wieku największym osiągnięciem leszczyńskiego mecenatu mieszczańskiego był ratusz wzniesiony ze składek obywateli miasta 1637-1639 roku. Budowniczym renesansowego ratusza był Krzysztof Bonadura. w 1707 roku budynek spalił się i zastąpiono ratusz budynkiem z wysokim dachem polskim. Ratusz ponownie spłonął w 1767 roku a realizacją nowego zajął się ks. Aleks. Sułkowski zatrudniający w tym okresie w Lesznie i Rydzyńcu Ignacego Graffa, który budował ratusz według proj. Dominika Merliniego. W 1790 roku pożar zniszczył hełm wieży i dach.

1804-1817-odbudowy

1906- częściowa przebudowa parteru

1926- odnawiany

1950-1973- prace renowacyjne

1977-wymiana konstr.drewn.wieży

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Położenie: w centrum Starego miasta pośrodku Rynku.

Materiał: murowany z cegły, otynkowany, podpiwniczony, gr.murów, 2 metrę, Dach czterospadowy posytytą papą, hełm wieży miedziany. Wewnątrz ściany z cegły ceram., stropy betonowe na stalowych belkach, posadzki lastrico, parkiet, wykładzina, drzwi, okna, klatki schodowe i konstrukcja wewn. wieży drewniane.

Plan: na planie prostokąta z kwadratową, lekko zryzalitowaną wieżą pośrodku fasady. Wnętrze dwutraktowe z sienią na osi. W wieży w przyziemiu reprezentacyjna klatka schodowa, pod klatką kotłownia sklepiona połową kolebki.

Bryła: zwarta, dwukondygnacyjna z wysokim przyziemiem. Narożniki zaakcentowane półkolumnami na wysokich cokołach. Wieża trzykondygnacyjna na rzucie kwadratu w czwartej kondygnacji zwężająca się do ośmioboku zwieńczona hełmem. Dach niski czterospadowy zasłonięty attyką w formie balustrady.

Elewacja wsch.: fasada dwukondygnacyjna, siedmioosiowa z wysokim przyziemiem. Piętra rozczłonkowane lizenami w wielkim porządku. Na narożnikach półkolumny dźwigające fryz z wysokim belkowaniem. Na osi lekko zryzalitowana wieża opięta pilastrami w wielkim porządku dźwigającymi fryz z belkowaniem. Na osi wieży portal arkadowy ujęty pilastrami zwieńczony trójkątnie, w którym kartusz barokowy z personifikacją Sprawiedliwości, herbami Leszna i Wieniawy Leszczyńskich. Portal poprzedzony schodami z betonową balustradą.

Okna elewacji na piętrach w profilowanych opaskach tynkowych z kluczem pod nimi dekoracyjne płyciny.

Elewacja pd.: dwukondygnacyjna z wysokim przyziemiem, trzyosiowa. Piętra rozczłonkowane lizenami w wielkim porządku. Na narożnikach półkolumny dźwigające fryz z wysokim belkowaniem. Okna elewacji na piętrach w profilowanych opaskach tynkowych z kluczem pod nimi dekoracyjne płyciny. Całość zwieńcza gzyms koronujący w formie belkowania, nad którym balustrada.

Elewacja zach.: dwukondygnacyjna, siedmioosiowa z wysokim przyziemiem. Piętra rozczłonkowane lizenami w wielkim porządku. Na narożnikach i na osi półkolumny na cokołach flankującymi na osi w przyziemiu wejście zamknięte łukiem z kluczem. Okna elewacji na piętrach w profilowanych opaskach tynkowych z kluczem pod nimi dekoracyjne płyciny. Całość zwieńcza gzyms koronujący w formie belkowania, nad którym balustrada.

Wieża: trzykondygnacyjna, czworoboczna ujęta na narożach pilastrami i zwieńczonych belkowaniem. Czwarta kondygnacja znacznie węższa, ośmioboczna stanowi budołę baniastego hełmu z latarnią. W drugiej kondygnacji okna od strony fasady-prostokątne w opasce nad nim w opasce zamknięte łukiem.

W trzeciej kondygnacji ze wszystkich stron tarcze zegarowe, pod którymi opasane okna zamknięte łukiem odcinkowym. Kondygnacje zwieńcza metalowa balustrada.

Wnętrze: dwutraktowe z sienią na osi. W niektórych pomieszczeniach sklepienia, okna głęboko osadzone, ościeża ze śladami luków. Pierwsze piętro z prostokątnym hallem i pomieszczeniami po bokach, drugie piętro z pomieszczeniami w wieży i poddaszu. Wejście na wieżę z drugiego piętra. W wieży nowa konstrukcja drewniana ze schodami biegnącymi przy murze-grubość muru 2metry.

Wyposażenie: zachowały się sklepienia kolebkowe w głównym wejściu i w kotłowni pod schodami.

Instalacje: CO, wod.-kan., elektr.

14. Kubatura 6680m ³	15. Powierzchnia użytkowa 1117,26m ²	16. Przeznaczenie pierwotne Ratusz Miejski	17. Użytkowanie obecne Urząd Miasta
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Projekt inwent.Ratusza. Kons.Woj.P-ń 1951r Inwentaryzacja budynku.Proj.podstawowy.27.03. 1986r w Urzędzie Miejskim Rynek 1		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne ściany, wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycia dachu, wyposażenie i instalacje) b.dobry	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Katalog zabytków sztuki w Polsce. T, V, z. 12, s. 17-42
Ewa Kręglewska-Foksowicz-Mecenat dworski w Lesznie XVII-
XVIII w. w Mat. Sesji SHS. "Mecenas, Kolekcjoner, Odbiorca"
1981 r., s. 75-92

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne rodzaj, miejsce przechowania, sygnatury)

Ewa Kręglewska Foksowicz-Mecenat.....il. 3, 7, 10, 13
Ratusz poz. 261 sygn. kl. 302 w zb. Katr. Bibl. Gł. UAM
w P-niu

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

mgr A. P. Buchalscy

Imię i nazwisko

data 02.04.87r

26. Sprawdził

Imię i nazwisko

data

27. Załączniki Wkładka fot. I

1. Miejscowość
L E S Z N O

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
Ratusz

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fot. 1-portal w wejściu

Wkładkę założył: P. Buchalski 02.04.87r
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: B. D. Z. Leszno
PZGK 6 - 68209/86 - 5000 zlec. 3419/Wyd. Akcyd. P-ñ